

(Tekst geldend op: 19-03-2012)

- **Wet van 20 november 2006, houdende regels omtrent instanties die verantwoordelijk zijn voor handhaving van de wetgeving inzake consumentenbescherming (Wet handhaving consumentenbescherming)**
-
- Wij Beatrix, bij de gratie Gods, Koningin der Nederlanden, Prinses van Oranje-Nassau, enz. enz. enz.

Allen, die deze zullen zien of horen lezen, saluut! doen te weten:

Alzo Wij in overweging genomen hebben, dat het, mede ter uitvoering van verordening (EG) nr. 2006/2004 van het Europees Parlement en de Raad van de Europese Unie van 27 oktober 2004 betreffende samenwerking tussen de nationale instanties die verantwoordelijk zijn voor handhaving van de wetgeving inzake consumentenbescherming (PbEU L 364), noodzakelijk is regels te stellen inzake privaatrechtelijke en publiekrechtelijke handhaving van de wetgeving inzake consumentenbescherming;

Zo is het, dat Wij, de Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

- **Hoofdstuk 1. Definities**

Artikel 1.1

In deze wet en de daarop berustende bepalingen wordt verstaan onder:

- a. andere overheidsinstantie: een andere overheidsinstantie als bedoeld in artikel 4, tweede lid, van verordening 2006/2004;
- b. bevoegde autoriteit: een bevoegde autoriteit als bedoeld in artikel 3, onderdeel c, van verordening 2006/2004;
- c. Consumentenautoriteit: de Consumentenautoriteit, bedoeld in artikel 2.1;
- d. consumentenorganisaties: stichtingen of verenigingen met volledige rechtsbevoegdheid die krachtens hun statuten tot taak hebben het behartigen van de collectieve belangen van consumenten;
- e. financiële dienst of activiteit:
  - 1°. een financiële dienst als bedoeld in artikel 1:1 van de Wet op het financieel toezicht en het aanbieden van effecten aan het publiek of het doen toelaten van effecten tot de handel op een in Nederland gelegen of functionerende gereguleerde markt, bedoeld in artikel 5:2 van de Wet op het financieel toezicht, waarbij voor de toepassing van deze wet onder deze financiële diensten en activiteiten mede worden begrepen de overeenkomsten met betrekking tot een of meer financiële producten als bedoeld in artikel 1.1 van de Wet op het financieel toezicht die rechtstreeks uit deze financiële diensten of activiteiten voortvloeien of daarvan het resultaat zijn;

- 2°. het in de uitoefening van een bedrijf buiten besloten kring aantrekken, ter beschikking verkrijgen of ter beschikking hebben van opvorderbare gelden van anderen dan professionele marktpartijen als bedoeld in artikel 3:5, eerste lid, van de Wet op het financieel toezicht, dan wel het als tussenpersoon werkzaamheden verrichten in de zin van artikel 4:3, eerste lid, van laatstgenoemde wet;
  - 3°. een geldtransactie als bedoeld in artikel 1 van de Wet inzake geldtransactiekantoren;
  - 4°. het exploiteren of beheren van een gereguleerde markt waarvoor een vergunning als bedoeld in artikel 5:26, eerste lid, van de Wet op het financieel toezicht is verleend of het exploiteren van een multilaterale handelsfaciliteit waarvoor een vergunning als bedoeld in artikel 2:96 van de Wet op het financieel toezicht is verleend;
  - 5°. een dienst als bedoeld onder 6 van de bijlage van richtlijn nr. 2007/64/EG van het Europees Parlement en de Raad van de Europese Unie van 13 november 2007 betreffende betalingsdiensten in de interne markt tot wijziging van de Richtlijnen 97/7/EG, 2002/65/EG, 2005/60/EG en 2006/48/EG en tot intrekking van Richtlijn 97/5/EG (PbEU L 319);
  - f. inbreuk: elk handelen of nalaten dat in strijd is met een van de wettelijke bepalingen, bedoeld in de bijlage bij deze wet, en dat schade toebrengt of kan toebrengen aan de collectieve belangen van consumenten;
  - g. intracommunautaire inbreuk: een intracommunautaire inbreuk als bedoeld in artikel 3, onderdeel b, van verordening 2006/2004;
  - h. lidstaat: een lidstaat van de Europese Unie of een andere staat die partij is bij de Overeenkomst betreffende de Europese Economische Ruimte;
  - i. Onze Minister: Onze Minister van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie;
  - j. overtreder: degene die een overtreding pleegt of medepleegt;
  - k. overtreding: een inbreuk of intracommunautaire inbreuk;
  - l. verbindingsbureau: verbindingsbureau als bedoeld in artikel 3, onderdeel d, van verordening 2006/2004;
  - m. verordening 2006/2004: verordening (EG) nr. 2006/2004 van het Europees Parlement en de Raad van de Europese Unie van 27 oktober 2004 betreffende samenwerking tussen de nationale instanties die verantwoordelijk zijn voor handhaving van de wetgeving inzake consumentenbescherming (PbEU L 364);
  - n. wettelijke bepalingen: de communautaire wetgeving ter bescherming van de belangen van de consument bedoeld in de bijlage bij deze wet, zoals geïmplementeerd in het Nederlands recht en het recht van de lidstaten.
  -
- **Hoofdstuk 2. De consumentenautoriteit**

§ 1. Aanwijzing en taken

Artikel 2.1

- 1. Onze Minister wijst een onder hem ressorterende ambtenaar als Consumentenautoriteit aan.
- 2. Onze Minister kan één of meer onder hem ressorterende ambtenaren als plaatsvervanger van de Consumentenautoriteit aanwijzen.

Artikel 2.2

De Consumentenautoriteit is belast met de handhaving van de wettelijke bepalingen, bedoeld in de onderdelen a en b van de bijlage bij deze wet. Zij is niet bevoegd indien de overtreding betrekking heeft op een financiële dienst of activiteit.

Artikel 2.3

- 1. De Consumentenautoriteit wordt aangewezen als het verbindingsbureau in Nederland.
- 2. Met betrekking tot intracommunautaire inbreuken op een van de wettelijke bepalingen, bedoeld in de onderdelen a en b van de bijlage bij deze wet, wordt de Consumentenautoriteit aangewezen als bevoegde autoriteit, tenzij de intracommunautaire inbreuk betrekking heeft op een financiële dienst of activiteit.
- 3. De Consumentenautoriteit heeft mede tot taak de coördinatie van activiteiten van communautair belang, administratieve samenwerking en verslaglegging, bedoeld in de artikelen 16, 17 en 21 van verordening 2006/2004.

Artikel 2.4

- 1. De bij besluit van Onze Minister aangewezen ambtenaren en andere personen zijn belast met het toezicht op de naleving van de wettelijke bepalingen waarvoor de Consumentenautoriteit is belast met de handhaving. Van dat besluit wordt mededeling gedaan door plaatsing in de Staatscourant.
- 2. Artikel 5:17 van de Algemene wet bestuursrecht is niet van toepassing op geschriften gewisseld tussen een overtreder en een advocaat die is toegelaten tot de balie, die zich bij de overtreder bevinden, doch waarop, indien zij zich zouden bevinden bij die advocaat, artikel 5:20, tweede lid, van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing zou zijn.

§ 2. Privaatrechtelijke handhaving

Artikel 2.5

- 1. De Consumentenautoriteit kan een verzoekschrift als bedoeld in artikel 305d van Boek 3 van het Burgerlijk Wetboek indienen indien naar haar oordeel sprake is van een overtreding van een van de wettelijke bepalingen, bedoeld in onderdeel a van de bijlage bij deze wet, tenzij de overtreding betrekking heeft op een financiële dienst of activiteit.
- 2. Alvorens de Consumentenautoriteit een verzoekschrift indient, stelt zij de overtreder een redelijke termijn om:
  - a. de overtreding te staken;
  - b. gegevens waarop het voornemen om een verzoekschrift in te dienen berust, in te zien en daarvan afschriften te vervaardigen.

Artikel 2.6

- 1. Een overeenkomst strekkende tot vergoeding van schade die het gevolg is van een overtreding van één of meer wettelijke bepalingen met de handhaving waarvan de Consumentenautoriteit is belast, gesloten door de

Consumentenautoriteit met één of meer andere partijen die deze bepalingen hebben overtreden en die zich bij deze overeenkomst hebben verbonden tot vergoeding van deze schade, kan door de rechter op verzoek van de partijen die de overeenkomst hebben gesloten verbindend worden verklaard voor personen aan wie de schade is veroorzaakt. Onder personen aan wie de schade is veroorzaakt worden mede begrepen personen die een vordering ter zake van deze schade onder algemene of bijzondere titel hebben verkregen.

- 2. De artikelen 907, tweede tot en met zesde lid, en 908 tot en met 910 van Boek 7 van het Burgerlijk Wetboek en titel 14 van het derde boek van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering zijn van overeenkomstige toepassing.
- 3. Onze Minister geeft een aanwijzing aan de Consumentenautoriteit over de wijze waarop zij de in het eerste lid bedoelde overeenkomst tot stand brengt.

§ 3. Bestuursrechtelijke handhaving

Artikel 2.7

Deze paragraaf heeft, met uitzondering van artikel 2.10, tweede lid, uitsluitend betrekking op overtredingen van de wettelijke bepalingen, bedoeld in onderdeel b van de bijlage bij deze wet.

Artikel 2.8 [Vervallen per 01-07-2009]

Artikel 2.9

- 1. Indien de Consumentenautoriteit van oordeel is dat een overtreding heeft plaatsgevonden, kan zij de overtreder opleggen:
  - a. een last onder dwangsom;
  - b. een bestuurlijke boete.
- 2. Voor zover een last onder dwangsom of bestuurlijke boete verplicht tot betaling van een geldsom, komt deze geldsom toe aan 's Rijks schatkist.

Artikel 2.10

- 1. Op het opleggen van een last onder dwangsom krachtens deze paragraaf zijn de artikelen 5:32, tweede lid, tot en met 5:39 van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing, zijn de artikelen 5:48 tot en met 5:51 van de Algemene wet bestuursrecht van overeenkomstige toepassing en is artikel 51 van het Wetboek van Strafrecht van overeenkomstige toepassing.
- 2. De Consumentenautoriteit kan een last onder dwangsom opleggen, die strekt tot verzekering van de medewerking die krachtens artikel 5:20 van de Algemene wet bestuursrecht kan worden gevorderd bij de uitoefening van de bevoegdheden van de toezichthouders, bedoeld in artikel 2.4.

Artikel 2.11 [Vervallen per 01-07-2009]

Artikel 2.12 [Vervallen per 01-07-2009]

Artikel 2.13 [Vervallen per 01-07-2009]

Artikel 2.14 [Vervallen per 01-07-2009]

Artikel 2.15

- 1. De in artikel 2.9 bedoelde bestuurlijke boete bedraagt ten hoogste het bedrag van de vijfde categorie geldboete, bedoeld in artikel 23 van het Wetboek van Strafrecht.
- 2. In afwijking van het eerste lid bedraagt de bestuurlijke boete, indien het betreft een overtreding van artikel 8.8, ten hoogste € 450 000.

Artikel 2.16 [Vervallen per 01-07-2009]

Artikel 2.17 [Vervallen per 01-07-2009]

Artikel 2.18 [Vervallen per 01-07-2009]

Artikel 2.19 [Vervallen per 01-07-2009]

Artikel 2.20 [Vervallen per 01-07-2009]

Artikel 2.21 [Vervallen per 01-07-2009]

Artikel 2.22 [Vervallen per 01-07-2009]

Artikel 2.23

- 1. De Consumentenautoriteit kan een beschikking openbaar maken omtrent het opleggen van een last onder dwangsom of bestuurlijke boete, met inbegrip van een beschikking dat geen last onder dwangsom of bestuurlijke boete wordt opgelegd of een toezegging door de overtreder dat een overtreding zal worden gestaakt.
- 2. De Consumentenautoriteit maakt een voornemen tot openbaarmaking van een beschikking als bedoeld in het eerste lid te voren bekend aan de overtreder; indien het een voornemen tot het opleggen van een last onder dwangsom dan wel een bestuurlijke boete betreft geschiedt dit gelijktijdig met het in de gelegenheid stellen van de overtreder daarover zijn zienswijze naar voren te brengen.
- 3. De Consumentenautoriteit maakt een beschikking als bedoeld in het eerste lid niet eigener beweging openbaar gedurende twee weken nadat het besluit op de in artikel 3:41 van de Algemene wet bestuursrecht voorgeschreven wijze bekend is gemaakt, tenzij de overtreder de beschikking zelf heeft openbaar gemaakt, heeft doen openbaar maken of openbaarmaking met de overtreder is overeengekomen.

§ 4. Gegevensuitwisseling

Artikel 2.24

Gegevens die de Consumentenautoriteit verkrijgt van andere bevoegde autoriteiten en andere overheidsinstanties als bedoeld in hoofdstukken 3 en 4 van deze wet maakt de Consumentenautoriteit alleen openbaar met toestemming van de desbetreffende autoriteit of instantie.

- **Hoofdstuk 3. Andere bevoegde autoriteiten**

- **§ 1. Stichting Autoriteit Financiële Markten**

- **Artikel 3.1**

- 1. De Stichting Autoriteit Financiële Markten wordt aangewezen als bevoegde autoriteit voor intracommunautaire inbreuken op de wettelijke bepalingen, bedoeld in de onderdelen a en d van de bijlage bij deze wet, voor zover de intracommunautaire inbreuk betrekking heeft op een financiële dienst of activiteit.
- 2. De Stichting Autoriteit Financiële Markten wordt voorts aangewezen als bevoegde autoriteit voor intracommunautaire inbreuken op de wettelijke bepalingen bedoeld in onderdeel c van de bijlage bij deze wet.

- **Artikel 3.2**

- 1. De bij besluit van de Autoriteit Financiële Markten aangewezen personen zijn belast met het toezicht op de naleving van de wettelijke bepalingen, bedoeld in de onderdelen a, c en d van de bijlage bij deze wet, voor zover de overtreding betrekking heeft op een financiële dienst of activiteit. Van dat besluit wordt mededeling gedaan door plaatsing in de Staatscourant.
- 2. De artikelen 2.4, tweede lid, 2.10 en 2.23 zijn van overeenkomstige toepassing.

- **Artikel 3.3**

- 1. De Stichting Autoriteit Financiële Markten kan een verzoekschrift als bedoeld in artikel 305d van Boek 3 van het Burgerlijk Wetboek indienen indien naar haar oordeel sprake is van een overtreding van een van de wettelijke bepalingen, bedoeld in onderdeel a van de bijlage bij deze wet, en de overtreding betrekking heeft op een financiële dienst of activiteit.
- 2. De artikelen 2.5, tweede lid, en 4.3, eerste lid, zijn van overeenkomstige toepassing.

- **Artikel 3.4**

- 1. De Stichting Autoriteit Financiële Markten kan, indien zij van oordeel is dat een overtreding op een van de wettelijke bepalingen, bedoeld in onderdeel c, sub c.1, van de bijlage bij deze wet, heeft plaatsgevonden:
  - a. een bestuurlijke boete opleggen;
  - b. een last onder dwangsom opleggen.
- 2. Met betrekking tot de toepassing van het eerste lid:
  - a. zijn de artikelen 2.10 2.23 en 2.24 van overeenkomstige toepassing; en
  - b. zijn artikel 1:81 van de Wet op het financieel toezicht van overeenkomstige toepassing.
- 3. De Stichting Autoriteit Financiële Markten kan, indien zij van oordeel is dat een overtreding op een van de wettelijke bepalingen, bedoeld in onderdelen c, sub c.2 en d van de bijlage bij deze wet, heeft plaatsgevonden:
  - a. een bestuurlijke boete opleggen;

- b. een last onder dwangsom opleggen.
- 4. Met betrekking tot de toepassing van het derde lid zijn de artikelen 2.10, 2.15, 2.23, 2.24 en 4.3, tweede lid, van overeenkomstige toepassing.

§ 2. Het Staatstoezicht op de volksgezondheid

Artikel 3.5

Het Staatstoezicht op de volksgezondheid wordt aangewezen als bevoegde autoriteit voor intracommunautaire inbreuken op de wettelijke bepalingen, bedoeld in onderdeel e van de bijlage bij deze wet.

Artikel 3.6

- 1. De krachtens artikel 100 van de Geneesmiddelenwet aangewezen ambtenaren van het Staatstoezicht op de volksgezondheid zijn belast met toezicht op de naleving van de wettelijke bepalingen inzake intracommunautaire inbreuken voor welke het als bevoegde autoriteit is aangewezen.
- 2. Onze Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport kan, indien naar zijn oordeel een intracommunautaire inbreuk op een van de wettelijke bepalingen, bedoeld in onderdeel e van de bijlage bij deze wet heeft plaatsgevonden:
  - a. een bestuurlijke boete opleggen;
  - b. een last onder dwangsom opleggen.
- 3. De artikelen 2.4, tweede lid, 2.10, 2.23 en 2.24 zijn van overeenkomstige toepassing.
- 4. Wat betreft de hoogte van de bestuurlijke boete is het eerste lid van artikel 101 van de Geneesmiddelenwet van overeenkomstige toepassing.

§ 3. Het Commissariaat voor de Media

Artikel 3.7

Het Commissariaat voor de Media wordt aangewezen als bevoegde autoriteit voor intracommunautaire inbreuken op de wettelijke bepalingen, bedoeld in onderdeel f van de bijlage bij deze wet.

Artikel 3.8

- 1. De leden van het Commissariaat voor de Media en de bij besluit van het Commissariaat aangewezen medewerkers van het Commissariaat, bedoeld in artikel 7.11, tweede lid, van de Mediawet 2008, zijn belast met het toezicht op de naleving van de wettelijke bepalingen waarvoor het Commissariaat voor de Media als bevoegde autoriteit is aangewezen.
- 2. Indien naar het oordeel van het Commissariaat voor de Media een intracommunautaire inbreuk op een van de wettelijke bepalingen als bedoeld in onderdeel f van de bijlage bij deze wet heeft plaatsgevonden, kan het Commissariaat voor de Media:
  - a. een bestuurlijke boete opleggen;
  - b. een last onder dwangsom opleggen.

- 3. De artikelen 2.4, tweede lid, 2.10, 2.23 en 2.24 zijn van overeenkomstige toepassing.
- 4. De artikelen 7.12 en 7.19 van de Mediawet 2008 zijn van overeenkomstige toepassing.

§ 4. Inspectie Verkeer en Waterstaat

Artikel 3.9

De Inspectie Verkeer en Waterstaat wordt aangewezen als bevoegde autoriteit voor intracommunautaire inbreuken op de wettelijke bepalingen, bedoeld in onderdeel g van de bijlage bij deze wet.

Artikel 3.10

- 1. Met het toezicht op de naleving van de wettelijke bepalingen, bedoeld in onderdeel g van de bijlage bij deze wet, zijn belast de bij besluit van Onze Minister van Infrastructuur en Milieu aangewezen ambtenaren. Van dat besluit wordt mededeling gedaan door plaatsing in de Staatscourant.
- 2. Onze Minister van Infrastructuur en Milieu kan, indien naar zijn oordeel een intracommunautaire inbreuk op een van de wettelijke bepalingen, bedoeld in onderdeel g van de bijlage bij deze wet heeft plaatsgevonden:
  - a. een bestuurlijke boete opleggen;
  - b. een last onder dwangsom opleggen.
- 3. De artikelen 2.4, tweede lid, 2.10, 2.15, 2.23 en 2.24 zijn van overeenkomstige toepassing.

§ 5. Voedsel en Warenautoriteit

Artikel 3.11

De Voedsel en Warenautoriteit wordt aangewezen als bevoegde autoriteit voor intracommunautaire inbreuken op de wettelijke bepalingen, bedoeld in onderdeel h van de bijlage bij deze wet.

Artikel 3.12

- 1. De krachtens artikel 13, eerste lid, van de Tabakswet benoemde ambtenaren zijn belast met het toezicht op de naleving van de wettelijke bepalingen inzake intracommunautaire inbreuken voor welke de Voedsel en Warenautoriteit als bevoegde autoriteit is aangewezen.
- 2. Onze Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport kan, indien naar zijn oordeel een intracommunautaire inbreuk op een van de wettelijke bepalingen, bedoeld in onderdeel h van de bijlage bij deze wet heeft plaatsgevonden:
  - a. een bestuurlijke boete opleggen;
  - b. een last onder dwangsom opleggen.
- 3. De artikelen 2.4, tweede lid, 2.10, 2.23 en 2.24 zijn van overeenkomstige toepassing.
- 4. Artikel 11b, tweede lid, van de Tabakswet is van overeenkomstige toepassing.

§ 6. Gegevensuitwisseling

Artikel 3.13

Alle informatie die een bevoegde autoriteit op grond van verordening 2006/2004 aan bevoegde autoriteiten van andere lidstaten en de Commissie verstrekt, verstrekt de bevoegde instantie eveneens aan de Consumentenautoriteit als het verbindingsbureau.

• Hoofdstuk 4. Andere overheidsinstanties

Artikel 4.1

- 1. Als andere overheidsinstantie worden aangewezen:
  - a. de Nederlandse Zorgautoriteit;
  - b. de Onafhankelijke Post en Telecommunicatie Autoriteit;
  - c. de raad van bestuur van de Nederlandse Mededingingsautoriteit;
  - d. de Belastingdienst/FIOD-ECD.
- 2. Bij algemene maatregel van bestuur kunnen andere overheidsinstanties worden aangewezen.

Artikel 4.2

- 1. Indien zowel de Consumentenautoriteit als een andere overheidsinstantie bevoegd zijn toezicht uit te oefenen of handhavingsmaatregelen te nemen ten aanzien van dezelfde gedraging, maakt de Consumentenautoriteit geen gebruik van de aan haar in deze wet toegekende bevoegdheden.
- 2. In afwijking van het vorige lid kan de Consumentenautoriteit gebruik maken van de aan haar in deze wet toegekende bevoegdheden indien:
  - a. de andere overheidsinstantie de Consumentenautoriteit daaromtrent verzoekt; of
  - b. de andere overheidsinstantie niet aan de verplichting uit artikel 4.5, tweede lid, kan voldoen.

Artikel 4.3

- 1. Voor zover door een andere overheidsinstantie bij de uitoefening van haar bevoegdheden begrippen worden uitgelegd, die worden gehanteerd in een van de wettelijke bepalingen, bedoeld in onderdeel a van de bijlage van deze wet, dan wordt deze uitleg afgestemd met de Consumentenautoriteit. In de samenwerkingsprotocollen, bedoeld in artikel 5.1, worden hierover nadere afspraken gemaakt.
- 2. Voor zover door een andere overheidsinstantie bij de uitoefening van haar bevoegdheden begrippen worden uitgelegd, die worden gehanteerd in een van de wettelijke bepalingen, bedoeld in onderdeel b van de bijlage van deze wet, dan vindt deze uitleg plaats in overeenstemming met de Consumentenautoriteit. In de samenwerkingsprotocollen, bedoeld in artikel 5.1, worden hierover nadere afspraken gemaakt.

Artikel 4.4

Indien een andere overheidsinstantie toezichts- of handhavingsmaatregelen neemt ten aanzien van een gedraging, die eveneens een intracommunautaire inbreuk op kan leveren, stelt zij de Consumentenautoriteit als het verbindingsbureau hiervan op de hoogte.

Artikel 4.5

- 1. Indien de Consumentenautoriteit een verzoek om wederzijdse bijstand als bedoeld in verordening 2006/2004 krijgt ten aanzien van een gedraging waarvan ook een andere overheidsinstantie bevoegd is, verwijst de Consumentenautoriteit het verzoek door naar de desbetreffende overheidsinstantie.
  - 2. Indien de Consumentenautoriteit een verzoek om wederzijdse bijstand aan een andere overheidsinstantie doorverwijst, is de andere overheidsinstantie verplicht om toezicht uit te oefenen of handhavingsmaatregelen te nemen ten aanzien van de betrokken gedraging, tenzij sprake is van een van de uitzonderingsgronden als bedoeld in artikel 15 van verordening 2006/2004. Alle gegevens omtrent genomen toezichts- en handhavingsmaatregelen worden aan de Consumentenautoriteit als het verbindingsbureau bekend gemaakt.
- **Hoofdstuk 5. Samenwerkingsprotocollen**

Artikel 5.1

- 1. Onze Minister kan afspraken maken met:
  - a. Onze Minister van Financiën, voor wat betreft de Belastingdienst/FIOD-ECD;
  - b. Onze Minister van Infrastructuur en Milieu, voor wat betreft de Inspectie Verkeer en Waterstaat;
  - c. Onze Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, voor wat betreft het Staatstoezicht op de Volksgezondheid;
  - d. andere in aanmerking komende Ministers.
- 2. Onze Minister kan afspraken maken met het bevoegde gezag van:
  - a. de Stichting Autoriteit Financiële Markten;
  - b. de Nederlandse Mededingingsautoriteit;
  - c. het Commissariaat voor de Media;
  - d. de Nederlandse Zorgautoriteit;
  - e. de Onafhankelijke Post en Telecommunicatie Autoriteit;
  - f. het College van Procureurs-Generaal;
  - g. de Stichting Het Juridisch Loket;
  - h. andere overheidsinstellingen.
- 3. De afspraken bedoeld in het eerste lid en het tweede lid, onderdelen b tot en met h, worden vastgelegd in samenwerkingsprotocollen en hebben onder meer betrekking op:
  - a. effectief en doelmatig toezicht op en optreden tegen inbreuken;
  - b. consumentenvoorlichting;
  - c. de gemeenschappelijke activiteiten en verslaglegging, bedoeld in de artikelen 16, 17 en 21 van verordening 2006/2004.
- 4. De afspraken bedoeld in het tweede lid, onderdeel a, worden vastgelegd in een samenwerkingsprotocol en hebben betrekking op:
  - a. de uitleg van begrippen als bedoeld in artikel 4.3;

- b. de samenwerking tussen de Stichting Autoriteit Financiële Markten en de Consumentenautoriteit in de uitoefening van haar taak als het verbindingsbureau.
  - 5. Onze Minister doet mededeling van de samenwerkingsprotocollen in de Staatscourant.
- **Hoofdstuk 6. Consumentenorganisaties en instanties met een rechtmatig belang**

Artikel 6.1

- 1. Onze Minister kan afspraken maken met consumentenorganisaties. De afspraken kunnen onder meer betrekking hebben op het doorverwijzen van consumenten voor wat betreft informatievoorziening, de behandeling van klachten en geschillenbeslechting.
- 2. Onze Minister kan afspraken maken met stichtingen of verenigingen met volledige rechtsbevoegdheid die krachtens hun statuten tot taak hebben de behandeling van klachten van consumenten en geschillenbeslechting. De afspraken kunnen onder meer betrekking hebben op de behandeling van klachten en geschillenbeslechting.
- 3. Afspraken zoals bedoeld in het eerste en tweede lid worden vastgelegd in samenwerkingsprotocollen. Onze Minister doet mededeling van de samenwerkingsprotocollen in de Staatscourant.

Artikel 6.2

Bij algemene maatregel van bestuur kunnen instanties worden aangewezen die een rechtmatig belang hebben bij de beëindiging van of het verbieden van intracommunautaire inbreuken als bedoeld in artikel 4, tweede lid, van verordening 2006/2004.

Artikel 6.3

- 1. De Consumentenautoriteit organiseert een maatschappelijk overleg met consumentenorganisaties en centrale ondernemersverenigingen.
- 2. Doelstelling van het maatschappelijk overleg is:
  - a. de taken van de Consumentenautoriteit ter uitvoering van deze wet zo goed mogelijk aan te laten sluiten bij private initiatieven ter bescherming van de consument;
  - b. Onze Minister, de bevoegde autoriteiten en andere overheidsinstanties te informeren over de effecten en de doeltreffendheid van de uitvoering van deze wet.
- 3. De Consumentenautoriteit nodigt ten minste elk kwartaal consumentenorganisaties en centrale ondernemersverenigingen uit voor het maatschappelijk overleg. Ook kunnen stichtingen of verenigingen met volledige rechtsbevoegdheid die krachtens hun statuten tot taak hebben de behandeling van klachten van consumenten en geschillenbeslechting als bedoeld in artikel 6.1 en aangewezen instanties die een rechtmatig belang hebben bij de beëindiging van overtredingen als bedoeld in artikel 6.2 voor het maatschappelijk overleg worden uitgenodigd.

- 4. Andere bevoegde autoriteiten en andere overheidsinstanties kunnen toehoorders aanwijzen voor het maatschappelijk overleg.
- 5. Bij regeling van Onze Minister kunnen nadere regels worden gesteld over deelname aan het maatschappelijk overleg en de werkwijze en verslaglegging van het maatschappelijk overleg en over de vergoeding van reis- en onkosten van deelnemers aan het maatschappelijk overleg.
- **Hoofdstuk 7. Rechtsbescherming**

Artikel 7.1

- 1. Indien beroep wordt ingesteld tegen een besluit op grond van deze wet is, in afwijking van artikel 8:1 van de Algemene wet bestuurswet, de rechtbank te Rotterdam uitsluitend bevoegd.
- 2. Tegen een uitspraak in hoger beroep van het College van Beroep voor het bedrijfsleven kan de procureur-generaal bij de Hoge Raad der Nederlanden beroep in cassatie in het belang der wet instellen wegens schending of verkeerde toepassing van artikel 8.8.

Artikel 7.2

Consumentenorganisaties worden aangemerkt als belanghebbenden bij besluiten krachtens deze wet.

- **Hoofdstuk 8. Consumentenbescherming**

Artikel 8.1

- 1. De in dit hoofdstuk neergelegde bepalingen gelden uitsluitend indien de wederpartij een consument is.
- 2. In dit hoofdstuk wordt verstaan onder:
  - a. consument: een natuurlijk persoon die niet handelt in de uitoefening van zijn beroep of bedrijf;
  - b. handelaar: natuurlijk persoon of rechtspersoon die handelt in de uitoefening van een beroep of bedrijf of degene die ten behoeve van hem handelt;
  - c. algemene voorwaarden: een of meer bedingen die zijn opgesteld teneinde in een aantal overeenkomsten te worden opgenomen, met uitzondering van bedingen die de kern van de prestaties aangeven, voor zover die bedingen duidelijk en begrijpelijk zijn geformuleerd.

Artikel 8.2

- 1. Degene die een dienst van de informatiemaatschappij verleent als bedoeld in artikel 15d, derde lid, van Boek 3 van het Burgerlijk Wetboek, neemt artikel 15d, eerste en tweede lid, van Boek 3 van het Burgerlijk Wetboek in acht.
- 2. Indien commerciële communicatie als bedoeld in artikel 15e, derde lid, van Boek 3 van het Burgerlijk Wetboek, deel uitmaakt van een dienst van de informatiemaatschappij of een dergelijke dienst vormt, zorgt degene in wiens opdracht de commerciële communicatie geschiedt, dat artikel 15e, eerste lid, van Boek 3 van het Burgerlijk Wetboek in acht wordt genomen.

- 3. De dienstverlener, bedoeld in het eerste lid, neemt de artikelen 227b, eerste en tweede lid, en 227c, eerste lid, van Boek 6 van het Burgerlijk Wetboek in acht.
- 4. Indien een wederpartij langs de elektronische weg een verklaring als bedoeld in artikel 227c, tweede lid, van het Burgerlijk Wetboek uitbrengt die door de in het eerste lid bedoelde dienstverlener mag worden opgevat hetzij als een aanvaarding van een door hem langs de elektronische weg gedaan aanbod, hetzij als een aanbod naar aanleiding van een door hem langs de elektronische weg gedane uitnodiging om in onderhandeling te treden, bevestigt de dienstverlener de ontvangst van deze verklaring zo spoedig mogelijk langs elektronische weg aan de wederpartij.
- 5. Het derde en vierde lid zijn niet van toepassing, indien een overeenkomst uitsluitend door middel van de uitwisseling van elektronische post of een soortgelijke vorm van individuele communicatie tot stand komt.

Artikel 8.3

Degene die algemene voorwaarden gebruikt in een overeenkomst met een consument, bindt die consument niet aan een beding als bedoeld in artikel 236 van Boek 6 van het Burgerlijk Wetboek.

Artikel 8.4

Bij een consumentenkoop als bedoeld in artikel 5, eerste lid, van Boek 7 van het Burgerlijk Wetboek, neemt de verkoper artikel 6a, tweede en derde lid, van Boek 7 van het Burgerlijk Wetboek in acht.

Artikel 8.5

- 1. De toezending van een niet bestelde zaak of het verrichten van een niet opgedragen dienst met het verzoek tot betaling van een prijs, bedoeld in artikel 7, tweede en vierde lid, van Boek 7 van het Burgerlijk Wetboek, is niet toegestaan.
- 2. De verkoper of dienstverlener neemt bij een koop op afstand als bedoeld in artikel 46a, onder b, van Boek 7 van het Burgerlijk Wetboek de artikelen 46c en 46h, eerste, tweede, vierde, vijfde en zevende lid, van Boek 7 van het Burgerlijk Wetboek in acht.
- 3. Een ieder die elektronische contactgegevens voor elektronische berichten heeft verkregen in het kader van de verkoop van een zaak mag deze gegevens slechts gebruiken voor het overbrengen van communicatie ter bevordering van de totstandkoming van een koop op afstand met betrekking tot eigen gelijksoortige zaken, indien daarbij artikel 46h, derde lid, van Boek 7 van het Burgerlijk Wetboek in acht wordt genomen.
- 4. Degene die ongevraagd communicatie overbrengt of mededelingen doet ter bevordering van de totstandkoming van een koop op afstand, neemt artikel 46h, zesde en zevende lid, van Boek 7 van het Burgerlijk Wetboek in acht.
- 5. Op het bepaalde in het tweede tot en met het vierde lid, is artikel 46i van Boek 7 van het Burgerlijk Wetboek van overeenkomstige toepassing.

Artikel 8.6

Een handelaar als bedoeld in artikel 50a, onderdeel b, van Boek 7 van het Burgerlijk Wetboek, die een overeenkomst aangaat als bedoeld in artikel 50a, onderdelen c tot en met f, van dat Boek, neemt de artikelen 50b en 50c van Boek 7 van dat Boek in acht. Op de vorige volzin zijn de artikelen 50g lid 1 en 50h van Boek 7 van het Burgerlijk Wetboek van overeenkomstige toepassing.

Artikel 8.7

Een reisorganisator als bedoeld in artikel 500 van Boek 7 van het Burgerlijk Wetboek neemt de bij of krachtens de artikelen 501 en 502 van Boek 7 van het Burgerlijk Wetboek gestelde eisen in acht.

Artikel 8.8

Het is een handelaar niet toegestaan oneerlijke handelspraktijken te verrichten als bedoeld in Afdeling 3A van Titel 3 van Boek 6 van het Burgerlijk Wetboek.

Artikel 8.9

De dienstverrichter die diensten verricht als bedoeld in richtlijn 2006/123/EG van het Europees Parlement en de Raad van de Europese Unie van 12 december 2006 betreffende diensten op de interne markt (PbEU L 376), neemt de bepalingen van Afdeling 2a van titel 5 van Boek 6 van het Burgerlijk Wetboek in acht.

- **Hoofdstuk 9. Wijziging in andere wetten**

Artikel 9.1

[Wijzigt het Burgerlijk Wetboek Boek 3.]

Artikel 9.2

[Wijzigt de Wet bestuursrechtspraak bedrijfsorganisatie.]

Artikel 9.3

[Wijzigt de Wet op de economische delicten.]

Artikel 9.4

[Wijzigt de Prijzenwet.]

Artikel 9.5

[Wijzigt de Elektriciteitswet 1998.]

Artikel 9.6

[Wijzigt de Wet financiële dienstverlening.]

Artikel 9.7

[Wijzigt de Wet marktordening gezondheidszorg.]

Artikel 9.8

[Wijzigt de Gaswet.]

Artikel 9.9

Zolang het bij koninklijke boodschap van 8 december 2003 ingediende voorstel van wet tot vaststelling van een nieuwe Geneesmiddelenwet, Kamerstukken II, nr. 29 359, nog niet tot wet is verheven en in werking is getreden, zijn de krachtens artikel 22 van de Wet op de geneesmiddelenvoorziening aangewezen ambtenaren van het Staatstoezicht op de volksgezondheid belast met het toezicht, bedoeld in artikel 3.6, eerste lid.

• Hoofdstuk 10. Slotbepalingen

Artikel 10.1

Onze Minister brengt jaarlijks vóór 1 juni verslag uit over de werkzaamheden van de Consumentenautoriteit in het afgelopen jaar en brengt dit verslag ter kennis van de beide Kamers van de Staten-Generaal.

Artikel 10.2

- 1. Onze Minister zendt binnen vier jaar na de inwerkingtreding van de wet en vervolgens na iedere vier jaar aan de Staten-Generaal een verslag over de doeltreffendheid en doelmatigheid van:
  - a. het functioneren van de Consumentenautoriteit;
  - b. de samenwerking en coördinatie tussen de bevoegde autoriteiten en andere overheidsinstanties, voor zover deze betrekking hebben op de handhaving van de wettelijke bepalingen, bedoeld in onderdeel a van de bijlage bij deze wet.
- 2. Het verslag, bedoeld in het eerste lid, omvat mede een rapportage betreffende de bestuurlijke vormgeving van de Consumentenautoriteit.

Artikel 10.3

- 1. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur kunnen regels worden gesteld ter uitvoering van overeenkomsten als bedoeld in artikel 18 van verordening 2006/2004.
- 2. Bij de regels, bedoeld in het eerste lid, kunnen taken worden opgedragen en bevoegdheden worden verleend aan een krachtens deze wet aangewezen bevoegde autoriteit.

Artikel 10.4

[Wijzigt deze wet.]

Artikel 10.5

Deze wet treedt in werking op een bij koninklijk besluit te bepalen tijdstip, dat voor de verschillende artikelen of onderdelen daarvan verschillend kan worden vastgesteld.

Artikel 10.6

Deze wet wordt aangehaald als: Wet handhaving consumentenbescherming.

- Lasten en bevelen dat deze in het Staatsblad zal worden geplaatst en dat alle ministeries, autoriteiten, colleges en ambtenaren wie zulks aangaat, aan de nauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven te 's-Gravenhage, 20 november 2006

Beatrix

De Staatssecretaris van Economische Zaken

,

C. E. G. van Gennip

Uitgegeven de vijfde december 2006

De Minister van Justitie

,

E. M. H. Hirsch Ballin

- **Bijlage bij de wet**

Onderdeel a

Richtlijn 90/314/EEG van de Raad van 13 juni 1990 betreffende pakketreizen, met inbegrip van vakantiepakketten en rondreispakketten (PbEG L 158)

Richtlijn 93/13/EEG van de Raad van 5 april 1993 betreffende oneerlijke bedingen in consumentenovereenkomsten (PbEG L 95); Richtlijn laatstelijk gewijzigd bij Besluit 2002/995/EG van de Commissie (PbEG L 353)

Richtlijn 2008/122/EG van het Europees Parlement en de Raad van 14 januari 2009 betreffende de bescherming van de consumenten met betrekking tot bepaalde aspecten van overeenkomsten betreffende

het bepaalde bij of krachtens de artikelen 500 en 503 tot en met 513 van boek 7 van het Burgerlijk Wetboek artikelen 231 tot en met 235 en 237 tot en met 247 van boek 6 van het Burgerlijk Wetboek, tenzij de overtreder een beding als bedoeld in artikel 236 van boek 6 van het Burgerlijk Wetboek gebruikt

artikel 50a en de artikelen 50d tot en met 50i van Boek 7 van het Burgerlijk Wetboek

gebruik in deeltijd, vakantieproducten van lange duur, doorverkoop en uitwisseling (PbEU L 33/10)

Richtlijn 97/7/EG van het Europees Parlement en de Raad van 20 mei 1997 betreffende de bescherming van de consument bij op afstand gesloten overeenkomsten (PbEG L 144); Richtlijn laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn 2002/65/EG (PbEG L 271).

artikelen 46a, 46b, 46d tot en met 46g, 46i, uitgezonderd de tweede volzin van het eerste lid, en 46j van boek 7 van het Burgerlijk Wetboek

Richtlijn 1999/44/EG van het Europees Parlement en de Raad van 25 mei 1999 betreffende bepaalde aspecten van de verkoop van en de garanties voor consumptiegoederen (PbEG L 171)

artikelen 5, 6 en 6a, eerste, vierde en vijfde lid, artikelen 17 tot en met 19, artikelen 21 tot en met 23 en artikel 25 van boek 7 van het Burgerlijk Wetboek

Richtlijn 2000/31/EG van het Europees Parlement en de Raad van 8 juni 2000 betreffende bepaalde juridische aspecten van de diensten van de informatiemaatschappij, met name de elektronische handel, in de interne markt («Richtlijn inzake elektronische handel») (PbEG L 178)

artikelen 15a tot en met 15c en 15f van boek 3, artikel 196c en artikelen 227a, 227b, vierde, vijfde en zesde lid, en 227c, derde, vijfde en zesde lid, van boek 6 van het Burgerlijk Wetboek

Onderdeel b

Richtlijn 85/577/EEG van de Raad van 20 december 1985 betreffende de bescherming van de consument bij buiten verkoopruimten gesloten overeenkomsten (PbEG L 372)

het bepaalde bij of krachtens de Colportagewet, voor zover niet betrekking hebbend op een financiële dienst of activiteit

Richtlijn 98/6/EG van het Europees Parlement en de Raad van 16 februari 1998 betreffende de bescherming van de consument inzake de prijsaanduiding van aan de consument aangeboden producten (PbEG L 80)

het bepaalde bij of krachtens de artikelen 2b en 3, voor zover samenhangend met artikel 2b, van de Prijzenwet

Richtlijn 2000/31/EG van het Europees Parlement en de Raad van 8 juni 2000 betreffende bepaalde juridische aspecten van de diensten van de informatiemaatschappij, met name de elektronische handel, in de interne markt («Richtlijn inzake elektronische handel») (PbEG L 178)

Artikel 8.2 van deze wet, voor zover niet betrekking hebbend op een financiële dienst of activiteit

Richtlijn 93/13/EEG van de Raad van 5 april 1993 betreffende oneerlijke bedingen in consumentenovereenkomsten (PbEG L 95); Richtlijn laatstelijk gewijzigd bij Besluit 2002/995/EG van de Commissie (PbEG L 353)

Artikel 8.3 van deze wet, voor zover niet betrekking hebbend op een financiële dienst of activiteit

Richtlijn 1999/44/EG van het Europees Parlement en de Raad van 25 mei 1999 betreffende bepaalde aspecten van de verkoop van en de garanties voor consumptiegoederen (PbEG L 171)

Artikel 8.4 van deze wet, voor zover niet betrekking hebbend op een financiële dienst of activiteit

Richtlijn 97/7/EG van het Europees Parlement en de Raad van 20 mei 1997 betreffende de bescherming van de consument bij op afstand gesloten overeenkomsten (PbEG L 144); Richtlijn laatstelijk

Artikel 8.5 van deze wet en artikelen 11.7 en 11.8 van de Telecommunicatiewet, voor zover niet betrekking hebbend

gewijzigd bij Richtlijn 2002/65/EG (PbEG L 271).	op een financiële dienst of activiteit
Richtlijn 2008/122/EG van het Europees Parlement en de Raad van 14 januari 2009 betreffende de bescherming van de consumenten met betrekking tot bepaalde aspecten van overeenkomsten betreffende gebruik in deeltijd, vakantieproducten van lange duur, doorverkoop en uitwisseling (PbEU L 33/10)	Artikel 8.6 van deze wet, voor zover niet betrekking hebbend op een financiële dienst of activiteit
Richtlijn 90/314/EEG van de Raad van 13 juni 1990 betreffende pakketreizen, met inbegrip van vakantiepakketten en rondreispakketten (PbEG L 158)	Artikel 8.7 van deze wet, voor zover niet betrekking hebbend op een financiële dienst of activiteit
Richtlijn 2005/29/EG van het Europees Parlement en de Raad van 11 mei 2005 betreffende oneerlijke handelspraktijken van ondernemingen jegens consumenten op de interne markt en tot wijziging van Richtlijn 84/450/EEG van de Raad, Richtlijnen 97/7/EG, 98/27/EG en 2002/65/EG van het Europees Parlement en de Raad en van Verordening (EG) nr. 2006/2004 van het Europees Parlement en de Raad («Richtlijn oneerlijke handelspraktijken») (PbEU 2005, L 149)	artikel 8.8 van deze wet, voor zover niet betrekking hebbend op een financiële dienst of activiteit
Richtlijn 2006/123/EG van het Europees Parlement en de Raad van de Europese Unie van 12 december 2006 betreffende diensten op de interne markt (PbEU L 376)	artikel 8.9 van deze wet
Artikel 23 van verordening (EG) nr. 1008/2008 van het Europees parlement en de Raad van de Europese Unie van 24 september 2008 inzake gemeenschappelijke regels voor de exploitatie van luchtdiensten in de Gemeenschap (PbEU L 293)	

- **Onderdeel c**

Sub c.1

Richtlijn 87/102/EEG van de Raad van 22 december 1986 betreffende de harmonisatie van de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen der lidstaten inzake het consumentenkrediet (PbEG L 42); Richtlijn laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn 98/7/EG van het Europees Parlement en de Raad (PbEG 1998, L 101).	het bepaalde ingevolge de artikelen 2:60, 2:80, 4:20, derde en vierde lid, en 4:33, derde en vierde lid, van de Wet op het financieel toezicht
Richtlijn 2002/65/EG van het Europees Parlement en de Raad van 23 september 2002 betreffende de verkoop op afstand van financiële diensten aan consumenten (PbEU L 271)	het bepaalde ingevolge de artikelen 4:19, tweede lid, en 4:20, eerste tot en met vijfde lid, van de Wet op het financieel toezicht

Sub c.2

Richtlijn 2000/31/EG van het Europees Parlement en de Raad van 8 juni 2000 betreffende bepaalde	Artikel 8.2 van deze wet, voor zover betrekking hebbend op
---	--

juridische aspecten van de diensten van de informatiemaatschappij, met name de elektronische handel, in de interne markt («Richtlijn inzake elektronische handel») (PbEG L 178)	een financiële dienst of activiteit
Richtlijn 93/13/EEG van de Raad van 5 april 1993 betreffende oneerlijke bedingen in consumentenovereenkomsten (PbEG L 95); Richtlijn laatstelijk gewijzigd bij Besluit 2002/995/EG van de Commissie (PbEG L 353)	Artikel 8.3 van deze wet, voor zover betrekking hebbend op een financiële dienst of activiteit
Richtlijn 1999/44/EG van het Europees Parlement en de Raad van 25 mei 1999 betreffende bepaalde aspecten van de verkoop van en de garanties voor consumptiegoederen (PbEG L 171)	Artikel 8.4 van deze wet, voor zover betrekking hebbend op een financiële dienst of activiteit
Richtlijn 97/7/EG van het Europees Parlement en de Raad van 20 mei 1997 betreffende de bescherming van de consument bij op afstand gesloten overeenkomsten (PbEG L 144); Richtlijn laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn 2002/65/EG (PbEG L 271).	Artikel 8.5 van deze wet en artikelen 11.7 en 11.8 van de Telecommunicatiewet, voor zover betrekking hebbend op een financiële dienst of activiteit
Richtlijn 90/314/EEG van de Raad van 13 juni 1990 betreffende pakketreizen, met inbegrip van vakantiepakketten en rondreispakketten (PbEG L 158)	Artikel 8.7 van deze wet, voor zover betrekking hebbend op een financiële dienst of activiteit

Onderdeel d

Richtlijn 85/577/EEG van de Raad van 20 december 1985 betreffende de bescherming van de consument bij buiten verkoopruimten gesloten overeenkomsten (PbEG L 372)	het bepaalde bij of krachtens de Colportagewet, voor zover betrekking hebbend op een financiële dienst of activiteit
Richtlijn 2005/29/EG van het Europees Parlement en de Raad van 11 mei 2005 betreffende oneerlijke handelspraktijken van ondernemingen jegens consumenten op de interne markt en tot wijziging van Richtlijn 84/450/EEG van de Raad, Richtlijnen 97/7/EG, 98/27/EG en 2002/65/EG van het Europees Parlement en de Raad en van Verordening (EG) nr. 2006/2004 van het Europees Parlement en de Raad («Richtlijn oneerlijke handelspraktijken») (PbEU 2005, L 149)	artikel 8.8 van deze wet, voor zover betrekking hebbend op een financiële dienst of activiteit
Richtlijn 2008/122/EG van het Europees Parlement en de Raad van 14 januari 2009 betreffende de bescherming van de consumenten met betrekking tot bepaalde aspecten van overeenkomsten betreffende gebruik in deeltijd, vakantieproducten van lange duur, doorverkoop en uitwisseling (PbEU L 33/10)	Artikel 8.6 van deze wet, voor zover betrekking hebbend op een financiële dienst of activiteit

Onderdeel e

Richtlijn 2001/83/EG van het Europees Parlement en de Raad van 6 november 2001 tot vaststelling van een communautair wetboek betreffende geneesmiddelen voor menselijk gebruik: artikelen 86 tot 100 (PbEG L 311); Richtlijn laatstelijk	de artikelen 82 tot en met 96 Geneesmiddelenwet
--	---

gewijzigd bij Richtlijn 2004/27/EG (PbEU 2004, L 136).

Artikel 14, eerste en tweede lid, en 17, derde lid van Richtlijn 89/552/EEG van de Raad van 3 oktober 1989 betreffende de coördinatie van bepaalde wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen in de lidstaten inzake de uitoefening van bestuursrechtelijke bepalingen in de lidstaten inzake de uitoefening van televisieomroepactiviteiten (PbEG L 298); Richtlijn laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn 97/36/EG van het Europees Parlement en de Raad (PbEG 1997, L 202)

Onderdeel f

Artikelen 10, 11, 17, eerste, tweede en vierde lid, 18 tot en met 21 van Richtlijn 89/552/EEG van de Raad van 3 oktober 1989 betreffende de coördinatie van bepaalde wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen in de lidstaten inzake de uitoefening van televisieomroepactiviteiten (PbEG L 298); Richtlijn laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn 97/36/EG van het Europees Parlement en de Raad (PbEG 1997, L 202)

artikelen uit de Mediawet 2008: 1.1, 2.1, tweede lid, onderdeel e, 2.88, 2.89, 2.94, eerste en tweede lid, onderdeel a, 2.95, eerste lid, onderdelen b en c, en tweede lid, 2.96, 2.97, 2.106, derde lid, 2.107, 2.109, tweede lid, 2.113, 2.114, eerste lid, 3.5 en 3.7 tot en met 3.18

Artikelen 12, 15 en 16 van Richtlijn 89/552/EEG van de Raad van 3 oktober betreffende de coördinatie van bepaalde wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen in de lidstaten inzake de uitoefening van televisieomroepactiviteiten (PbEG L 298); Richtlijn laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn 97/36/EG van het Europees Parlement en de Raad (PbEG 1997, L 202)

De artikelen in de Nederlandse Reclame Code en de Reclamecode voor Alcoholhoudende dranken van de Stichting Reclame Code die dienen ter implementatie van de artikelen 12, 15 en 16 van Richtlijn 89/552/EEG, gewijzigd bij Richtlijn 97/36/EG, en waarop de artikelen 2.92, 3.6 en 9.16 van de Mediawet 2008 van toepassing zijn.

Onderdeel g

Verordening (EG) nr. 261/2004 van het Europees Parlement en de Raad van 11 februari 2004 tot vaststelling van gemeenschappelijke regels inzake compensatie en bijstand aan luchtreizigers bij instapweigering en annulering of langdurige vertraging van vluchten (PbEU L 46)

Onderdeel h

Artikelen 13 en 17, tweede lid van Richtlijn 89/552/EEG van de Raad van 3 oktober 1989 betreffende de coördinatie van bepaalde wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen in de lidstaten inzake de uitoefening van televisieomroepactiviteiten (PbEG L 298); Richtlijn laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn 97/36/EG van het Europees Parlement en de Raad (PbEG 1997, L 202)

artikelen 4 en 5 van de Tabakswet